Мал. О. КОЗЮРЕНКА

ЛІТОПИС ВЕЛИКОЇ ДРУЖБИ

ЗАКЛАДКИ НА ЗГАДКУ

(Спеціально для тих, хто помишляє роз'єднати наші народи)

перець

№ 9. КИЇВ. ТРАВЕНЬ 1954 р. РІК ВИДАННЯ XIV ЦІНА 1 КРБ.

Мал. С. САМУМА

ЦВІТ ДРУЖБИ

Ніколи, мабуть, не були
Такими гарними майдани,
Ще так розкішно не цвіли
Чудові київські каштани!

Дзвенить навкруг веселий спів,
Все грає барвами, іскриться.
Вітає друзів і братів
Землі квітучої столиця.

Ми раді їм, гостям своїм,
І горді тим, що їх багато.
Наш рідний дім — і їхній дім,
А наше свято — їхнє свято.

На ювілей з усіх країв
Рідня з'їжджається з привітом.
Ніколи Київ ще не цвів
Таким розкішним, пишним цвітом.

Остап ВИШНЯ

ПОЗМАГАЄМОСЯ...

Закордонні підуоллстрітівські писаки, та не тільки писаки, а й різних мастей базіки та підбрехачі, аж захлинаються та виють, коментуючи на всі лади «заколоти, що відбуваються на території Радянського Союзу»...

Точаться великі бої!

...Колгоспне селянство Російської Федерації наступає на колгоспників України...

...Точиться велика битва.

Га-ла-ла! Га-ла-ла!

Так ми їх порадуємо: таки справді точаться великі бої поміж російськими колгоспниками, з одного боку, і українськими хліборобами, з другого!

На відзнаку великої історичної дати возз'єднання України з Росією, учасники Всеросійської наради передовиків сільського господарства викликали на соціалістичне змагання колгоспників і колгоспниць, робітників МТС і спеціалістів сільського господарства Української республіки.

Іде бій вогневий.

Спалахнула велика «гонитва» за підвищення життєвого рівня всіх народів Радянського Союзу!

Голова колгоспу ім. Будьонного, Березівського району, Одеської області, Герой Соціалістичної Праці т. Посмітний зробив глибоку розвідку в артіль ім. Молотова, де «командує» Герой Соціалістичної Праці т. Пузанчиков, аж під Москвою. Розвідка т. Посмітного сфотографувала у т. Пузанчикова всі його «бойові укріплення»: корівники, свинарники, телятники, стайні, пташарні, всю його механізацію трудомістких процесів на фермах і будує в своєму колгоспі ще міцніші, ще кращі, ще механізованіші...

А сусіда т. Посмітного, голова артілі ім. Сталіна т. Анохін, хоче «повоювати» і т. Пузанчикова, і т. Посмітного,— він робить колгоспні ферми ще досконалішими.

Колгосп ім. Сталіна, Луховицького району, Московської області, на чолі з т. Генераловим — великий майстер по освоєнню заплавних земель. На 100 гектарів землі він має 55 голів великої рогатої худоби, з них 28 корів і кожна корова дає за лактацію 4.373 літри молока. На кінець п'ятирічки колгосп матиме 400 корів, з кожної корови заплановано надоїти по 5 тисяч літрів молока! Два мільйони літрів молока на рік даватиме один колгосп. Такими молочними морями можна човнами їздити.

Ось побачите, що уоллстрітівські та всілякі інші бі-бі-сята і писатимуть і кричатимуть:

— Комуністи білі моря скрізь понапускали, щоб нас обдурити... А самі підводні човни в тих морях будують! Та лінкори! Та есмінці! І з морськими гарматами!

Голова артілі «12-й Октябрь», Костромської області, т. Малиніна із своїми колгоспниками домоглася того, що одержує від корови більше, як п'ять тисяч літрів за період лактації. Та ще як? Коли корові згодовували 18 центнерів концентратів на рік, надоювали 3—4 тисячі літрів, а тепер корова поїдає всього 7 центнерів концентратів, а молока дає більше, як 5 тисяч літрів. Що воно це все значить?

— Комуністи атомну корову вигадали! — галасуватимуть бі-бі-сята.

Правильно! Атомно-молочна енергія та зветься картоплею та силосом. Із кукурудзи!

Так ви гадаєте, що т. Буркацька, голова колгоспу ім. Хрущова на Черкащині, спокійно спить, знаючи про такі досягнення т. Малиніної?

— Перемогти! Обов'язково перемогти! — дає своїм колгоспникам команду т. Буркацька! — Не осоромимо землі української!

Битва наростає! Самохідні вагонетки заряджаються силосом, концентратами, на передньому краї з'являються автопоїлки, апарати для електро- і механодоїння.

— Вперед! — командує т. Буркацька...

Федір Іванович Дубковецький, голова артілі «Здобуток Жовтня» на Черкащині, схватився з агрономом т. Лискіним, головою колгоспу ім. Сталіна, Ставропольського краю, що сіє щороку пропашних більше як три тисячі гектарів квадратно-гніздовим способом. Колгосп його має 13 мільйонів карбованців прибутку на рік.

Тов. Цибенко (Чернігівщина) на т. Мальцева (Сибір), т. Ярошенко (Харківщина) на т. Короткова (Чувашія).

Двічі Герой Соціалістичної Праці т. Виштак вирішила геть чисто всіх перебурячити, а т. Хобта — перецибулити.

М. О. Озерний каже, що нікому не дасть перемогти себе на кукурудзяному фронті, а Тереза Габовда на Закарпатті посміхається.

— Поживемо, мовляв, побачимо!

Йде загальна мобілізація: мобілізуються зерновики, буряківники, виноградарі, садівники, городники, тваринники, чабани, свинарі, птахарі, пасічники, доярки, конярі, агрономи, зоотехніки, ветеринари,— мобілізуються геть чисто всі, кому дорога честь своєї республіки, хто не на словах, а на ділі дбає про добробут свого народу!

А на українських, на московських, костромських і т. д. ланах, на просторах кубанських, донських, сибірських, приморських татахкають трактори, риплять сівалки,— то механізатори українські і російські ведуть свої механізовані війська на бій за урожай!

П. М. Ангеліна веде наступ на Івана Бунєєва.

О. В. Гіталов — на Семена П'ятницю.

Шульга — на Прокопа Нектова...

Іде бій вогневий!

— Вперед, за перемогу! Уррра!

Чи переможуть у цім бою за великий урожай росіяни, чи, навпаки, переможуть українці,— однаково переможе радянський народ!

Бо перемога кожного піде радянському народові на користь, а всім нашим ворогам на кольки!

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

До гастролей Великого театру СРСР у Києві і Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка в Москві.

Зустрічні перевозки, які можна тільки вітати.

БОЇ ПІД КОРСУНЕМ

Мал. В. ЛИТВИНЕНКА

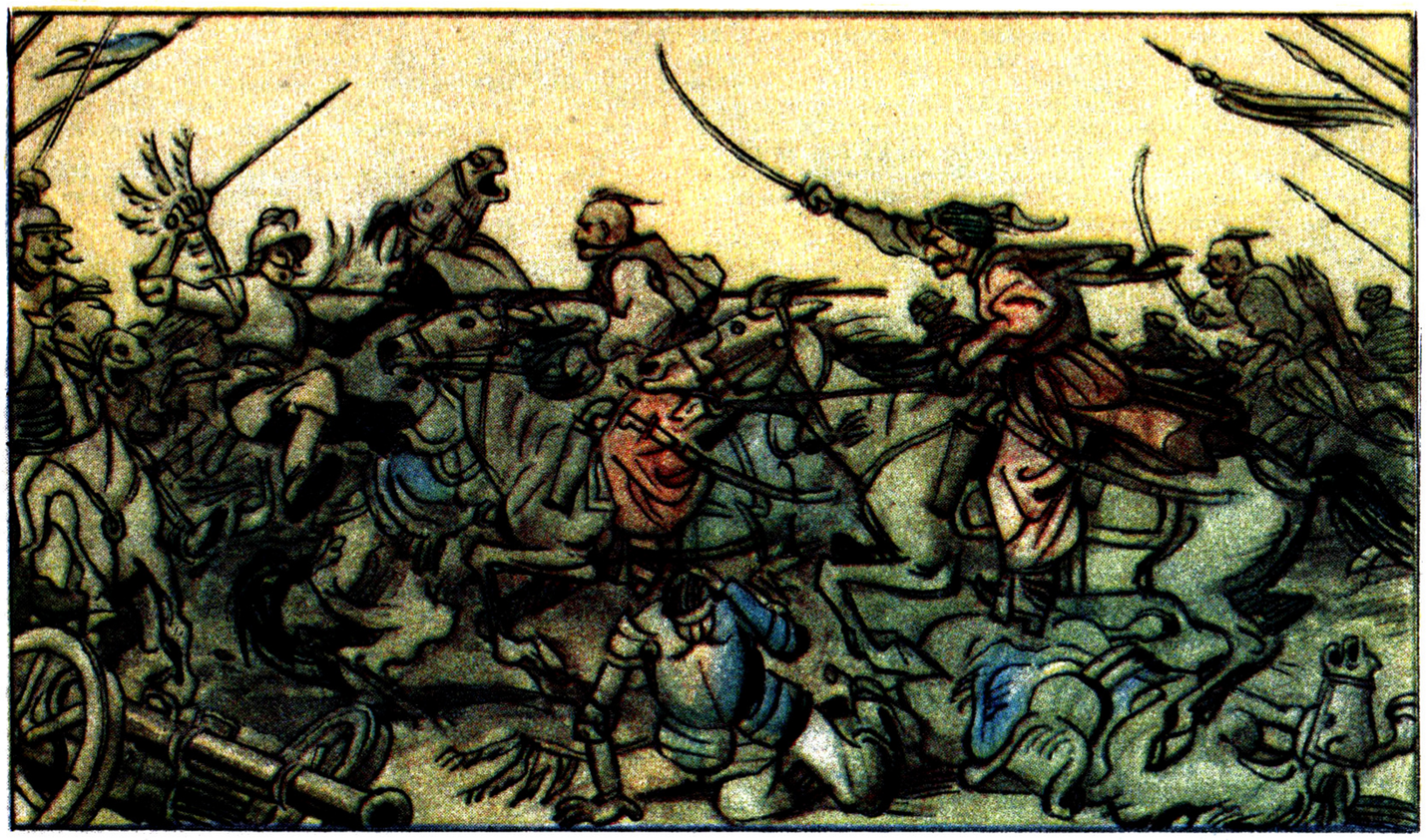

Давним-давно.

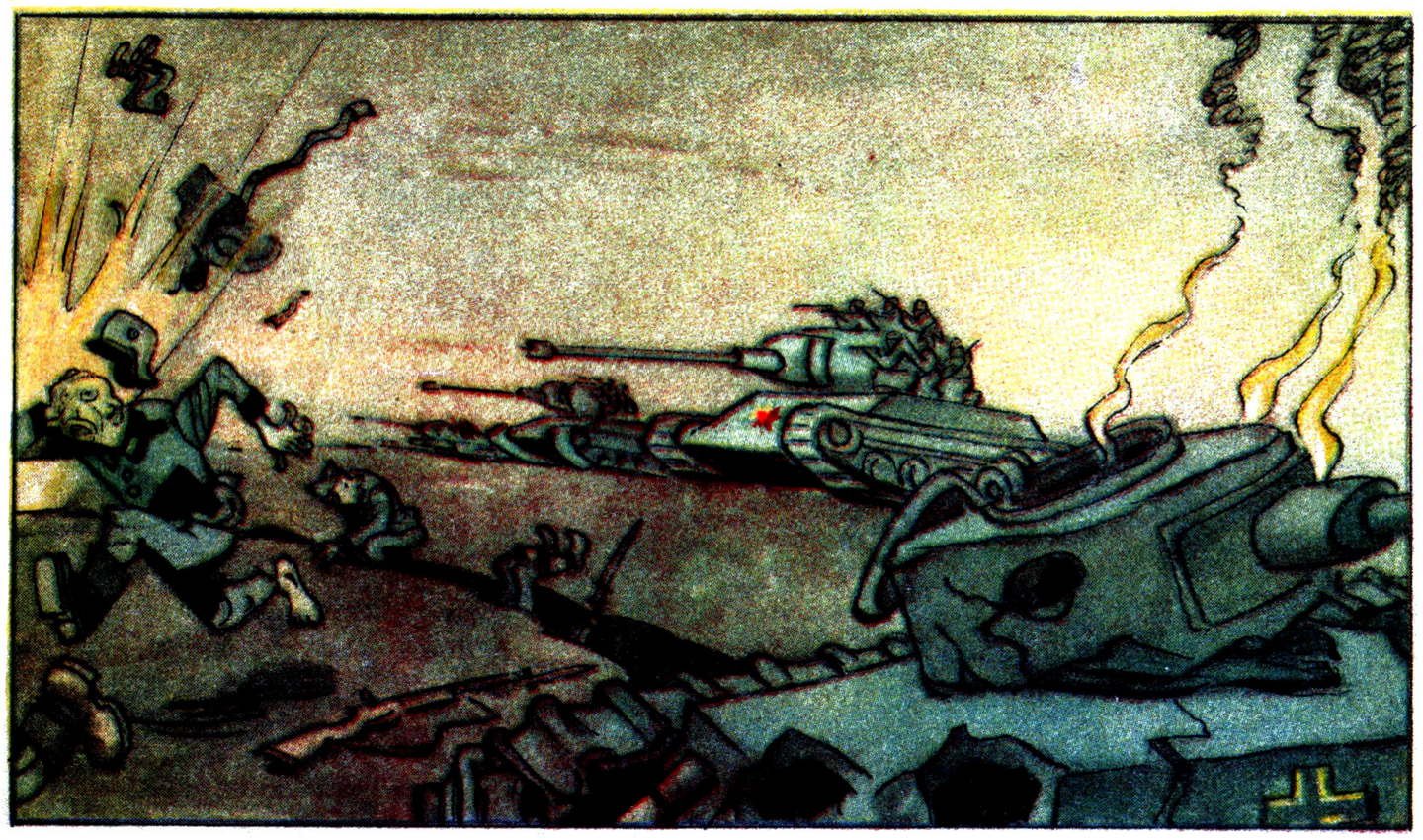

Недавно.

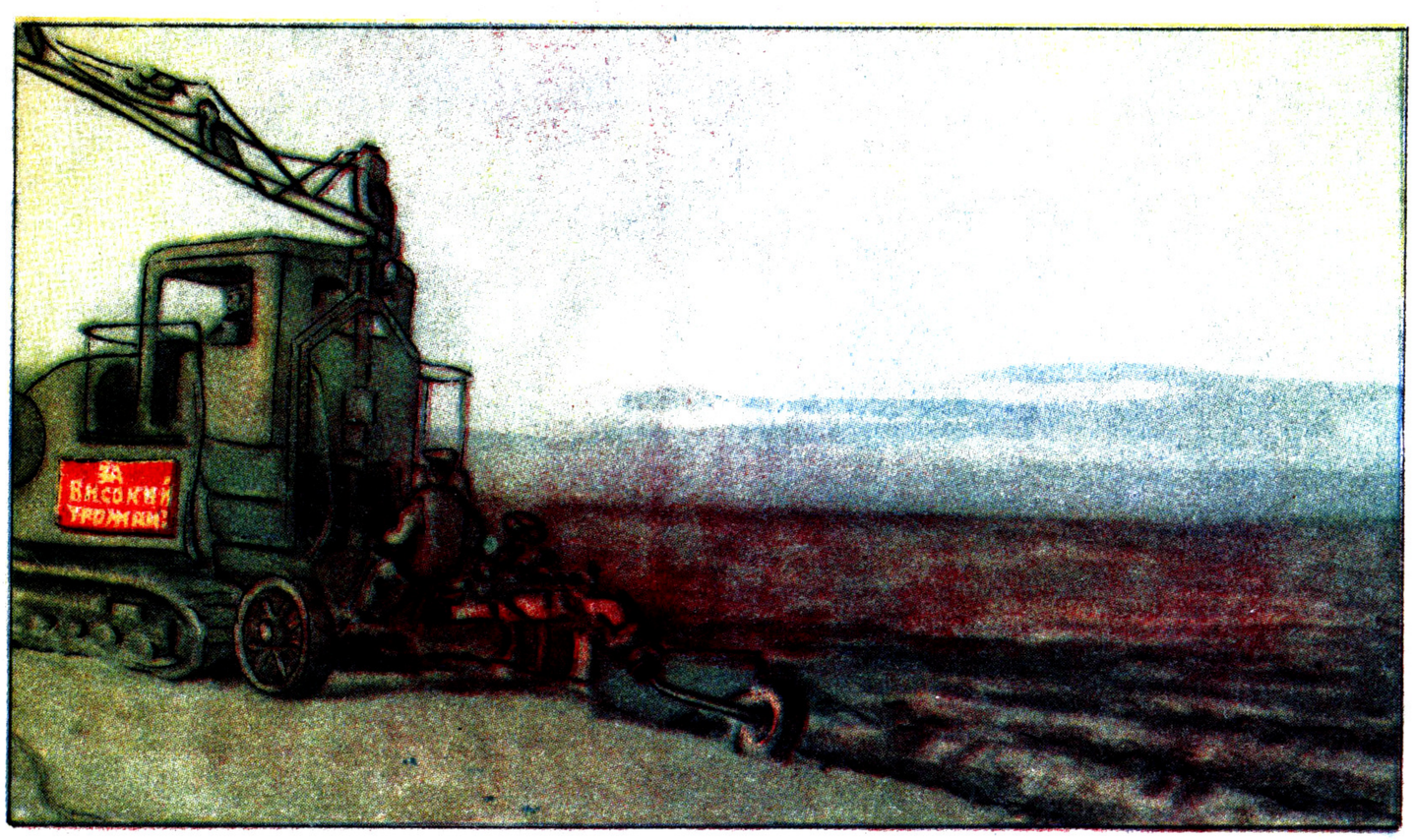

Сьогодні.

(БАЙКА)

Поміж зелених берегів у даль
Тече Ріка прозора, як кришталь.
А збоку
Вона приймає гомінку Притоку.

— Ква-ква! Що за вода у цій ріці —
На дні лише пісок та камінці.
Ні куширю, ані багнюки —
Це ж не життя мені, а муки! —

Так Жаба квакала баньката.
— Я побудую тут загату!
Ану, Притоко, не течи, постій-но,—
Я тут зроблю болото самостійне.

— Ква-ква! Я зараз ось надмусь —
І затулю тебе собою...

Дулася довго... Раптом — лусь!
І геть знесло її водою.

М. ЯНКО.

Олексіївка-Дружківка,
Сталінської області.

ХВАЛИВСЯ ПОТОЦЬКИЙ...

Ой, не хмари то нависли —
Йде Потоцький із-за Висли,
Каже: — Слугувать мені звелю,
Запоріжжя назавжди спалю!

Не хвалися ти, магнате,
Бо за Вислу будем гнати!
Йдуть з Богданом соколята,—
Згине шляхта, згине клята!

Не забуть повік походи,
Не забути Жовті Води...
Запорожцям шляхта не страшна,—
Буде шляхті в пам'ятку війна!

Ой, хвалився ти, магнате,
Довелося ж утікати!
Йдуть з Богданом соколята,—
Згине шляхта, згине клята!

Та яке ж вбрання в них модне,
Для гуляння панству годне!
А ще пір'я — бач — на голові!
В кого — шабля, в кого, може, й дві!

Червоніс надвечір'я
І летить красиве пір'я!
Ми ж казали шляхті: — Не хвались!
Ти тепер на себе подивись!

Ой, хвалився ти, хвалився,
На тім світі опинився!
Йдуть з Богданом соколята,
А в серцях у них — розплата!

Битва та відклекотала,
Але слава не пропала.
Жовті Води висохли давно,
Але слава — як старе вино!

Ворогам усяким скажем:
— Не хвалися, чуєш, враже?
Бо не раз уже хвалились,
Ну, а де ж то опинились!

Олекса ЮЩЕНКО.

Василь КОЗАЧЕНКО

Ілюстрації В. ГЛИВЕНКА

На вокзалі

Матвій Парфентійович Лизоп'ят уже третій місяць при ділі. Дядько Улас влаштував його офіцером охорони Центральної ради.

Сам Улас Безпальченко — особа в радівських колах безперечно помітна. Але що він саме робить, Матвій Парфентійович так і не добере. Знає, що крутиться біля Винниченка, по секретаріатові внутрішніх справ (іноді Лизоп'ят одержує завдання саме від нього), щось там крутить по організації — так і не дозволеного до цього часу Тимчасовим урядом — секретаріату закордонних справ. Перешіптується і влаштовує зустрічі з різними — то французькими, то англійськими — представниками з ставки, які останнім часом так і в'ються навколо Центральної ради. А то раз навіть супроводжував у Брест до німців неофіціальну радівську делегацію.

Частіше Матвій Парфентійович стикався з сином уманського крамаря, Явтухом Недригайлом. Цей уже давно зміняв студентську шинелю на англійський френч і тримається в найближчому військовому оточенні самого генерального секретаря військових справ, або, як ще його звуть тут,— отамана Симона Петлюри. Явтух — член Українського генерального військового комітету, організованого Петлюрою переважно з куркуленків, крамаренків та поміщиків. Він був безпосереднім начальником Матвія Парфентійовича...

* * *

Прибув на станцію ешелон з солдатами. Солдати, як солдати. Щодня їх, тих ешелонів, по кілька прибуває до Києва і по кілька відходить. І солдати з них обов'язково втручаються в міські справи. Ходять по солдатських та робітничих радах, мітингують... Недригайло пронюхав, що в цьому ешелоні багато українців, і послав Лизоп'ята на вокзал, щоб усе достеменно розвідав і вудочку закинув, чи не клюне, бува...

Коли Лизоп'ят добрався до вокзалу, тут саме відбувався мітинг.

Оратори-солдати вимагали негайного скасування смертної кари, вістря якої спрямовувалося проти революції, протестували проти контрреволюційної «Московської наради», вимагали негайного скасування всіх наказів генерала Корнілова.

Високий, широкоплечий, у вицвілій до білого гімнастьорці, чисто виголений кругловидий солдат, тримаючи обома руками аркуш паперу, читав резолюцію. Читав він рівно, не підвищуючи голосу, однак його густий, прокурений басок чути було аж в найдальших лавах.

— ...в зв'язку з усім вищевикладеним,— читав він після всіх «протестуємо»,— вимагаємо негайного переходу всієї повноти влади до рук народу! — Солдат підвів голову, неквапливо обвів натовп поглядом великих карих, трохи випуклих очей, і, вже не заглядаючи в папірець і злегка підвищуючи голос, докінчив: — Тобто до рук Рад робітничих, селянських і солдатських депутатів!

— Ура! — зринуло десь аж у задніх лавах і, все наростаючи і наростаючи, могутньою хвилею покотилося над головами і перехлюпнулося через високий дощаний паркан до міста:

— Геть контрреволюціонера і ката Корнілова!

— В косий капонір контрреволюціонера Оберучева, командуючого Київським округом!..

— ...І Керенського, Керенського!..

— Долой министров-капиталистов Временного правительства!

— Хай живе Ленін!

— Ле-ен-і-ін!

Незважаючи на те, що був кінець липня і над Києвом пряжило пекуче жнив'яне сонце, одягнутий в одну лише легеньку гімнастьорку Лизоп'ят раптом відчув себе так, ніби йому за спину хто всипав жменю снігу. Під ложечкою неприємно занило. Однак відступати він не збирався. Норов у Недригайла був крутий, та й наказ є наказ...

Поки солдати вирішували послати свою резолюцію до Петербурга і розповсюдити по всьому Київському гарнізону, він завбачливо роздивився навколо, зважив на обстановку і, розуміючи, що треба насамперед забезпечити тили, шлях для відступу, обережно пробрався ближче до високої купи потемнілої цегли, складеної під високим парканом.

Не встиг ще високий, кругловидий вояка навіть згорнути свого папірця, як Лизоп'ят уже легко скочив на цеглу і майже наполовину звівся над натовпом. Спочатку по-хазяйському зазирнув через паркан. Потім міцно притулився до нього спиною, зняв з голови кашкета і ребром долоні розправив вуса...

До речі, тут треба сказати, що біс честолюбства поплутав і Матвія Парфентійовича. Вдосталь намилувавшись з свого крайнього стільця на Винниченка та інших секретарів, він, нарешті, не втримався і почав і собі викохувати і відрощувати справжні запорізькі вуси. Росли вони в нього чорні, густі й цупкі, як щетина. Правда, не закручувалися грайливо вгору, як у Винниченка, і не спадали на груди, як у Єфремова, а стреміли по-котячому двома пучками, як у дядька Уласа... А втім вуси, як вуси. Розправивши їх, Матвій Парфентійович гучно продув горло:

— Солдати! Браття українці!..

Басок у нього був не згірш, як у того високого з випуклими очима,— всі голови одразу здивовано повернулися в його бік.

Низенький гостроносий солдатик у великому кашкеті, що ліз йому на вуха, стоячи навпроти самого Лизоп'ята, роззявив рота і витріщив очі. Потім знизав плечима і ляпнув себе долонями об поли.

— А ця голобля звідкіля тут узялася?!

Певне, солдатик мав у частині славу жартуна. Навколо засміялися. Та Лизоп'ята збити було важко.

— Браття українці, солдати! Мене послали до вас революційні солдати українських частин, згуртованих навколо Української Центральної ради! Від полку імені гетьмана Полуботька, від полку імені...— Матвій Парфентійович хотів сказати — Мазепи, але тут же передумав і на свій риск додав: — від полку Хмельницького та інших полків!

Полки він називав на свій риск, бо й самі повноваження брав на свій риск. Адже посилали його не полки, а Явтух Недригайло і від імені одного Петлюри...

— Ми нагадуємо вам, що ви українці! Ми просимо вас підтримати Центральну раду в її прагненнях до того, щоб український народ сам вирішував свою долю... Ми...

— А землю твоя рада селянам дала?!

— Чому вона не скасує контрреволюційних наказів Корнілова?!

— Підтримує фабрикантів проти страйкуючих робітників!

— І поміщиків, поміщиків захищає!

— Цілується з Керенським і Корніловим!

— Не протестует против смертной казни на фронте!

— Разрешила у себя в Киеве съезд контрреволюционного донского казачества!

— Твоя рада розколює єдиний фронт революційного пролетаріату і ллє воду на млин контрреволюції!

— А твій Грушевський — шпик Австро-Угорщини! Скільки він одержує від Франца-Йосифа?!

— Г-е-е-е-ть контрреволюційну Центральну раду!

— Долой!

Під градом цих запитань і вигуків Лизоп'ят совсім розгубився, спітнів і ще раз поглянув за паркан.

— Ми закликаємо вас гуртуватися в українські полки! Ми...

— Еге... Ми, ми... Просто тобі Микола другий,— докинув гостроносий солдатик, знову зірвавши смішок.

— Ми просимо вас підтримати наші домагання перед Тимчасовим урядом, — не зважав Матвій Парфентійович,— про виділення українців в окремі частини, про виділення південних фронтів українському урядові, про передачу команди над Південним і Румунським фронтами генеральному секретареві військових справ Симонові Петлюрі!

— А он что, тоже до победного?!

— Кажи просто — що думає твоя рада про війну?

— Браття! Тимчасовий уряд не дає раді всієї влади. Коли ми розв'яжемо це питання...

— Як ви ставитесь до гасла Леніна — війна війні?!

— Браття, Ленін в Росії, а ми тут, на Україні...

— Позабивали всі тюрми солдатами-більшовиками! Геть!..

Хтось свиснув. Але що свист. Творилось, здається, щось набагато гірше. Якийсь рослий солдат, в формі сибірського стрільця і з овечою папахою на голові, раптом кинувся через натовп до Матвія Парфентійовича, люто розштовхуючи ліктями солдатів. Він щось кричав на ходу, що саме — Лизоп'ят ще не чув. Тільки встиг подумати: «Зірве цей кацапчук, зірве остаточно!».

А «кацапчук», люто працюючи обома ліктями, продирався наперед і кричав чистою українською мовою:

— Братці, братці, тримай, я ж його знаю!.. Братці! Це підпрапорщик Лизоп'ят. Впізнав собаку! Тримай, братці, царського шпика! Він солдатів у нашому полку видавав під розстріл.. А мене в штрафний... Вуса, сволота, відпустив!

Матвій Парфентійович зблід. Просто на нього, як ведмідь через хащі, продирався солдат Ковганюк, той самий, що й справді колись пішов з його руки в штрафники.

Миттю, як кіт, кожною клітинкою шкури чуючи позаду свист і галас, плигнув на паркан, кулею перелетів вулицю і присів у високому бур'яні під огорожею заводу Гретера. Далі бігти не міг. Якась цеглина таки влучила під ребра, коли на мить затримався на вершечку паркана, і від того йому аж дух перехопило...

Уривок з нової повісті.

Ішли по шерсть — вернулися стрижені

Ілюстрації В. ГРИГОР'ЄВА

ЛИСТ-ВІДПОВІДЬ ЗАПОРОЖЦІВ

У 1675 р. турецький султан Мухамед IV прислав запорожцям ультимативного листа, вимагаючи добровільно здатись з усіма землями і володіннями під його султанську руку. У своєму листі Мухамед IV писав:

«Я, Султан, син Магомета, брат сонця і місяця, внук і спадкоємець божий, володар царств: Македонського і Єрусалимського, Малого і Великого Єгипту, цар над царями, непереможний охоронець, невідступний домовини Ісуса Христа попечитель, самого бога надія і втіха магометан, на страх християн, великий захисник — наказую вам, запорозькі козаки, здатись мені добровільно і без всякого опору і мене вашим опором не примушуйте турбувати».

На це запорожці відписали султанові:

Ти — шайтан турецький, проклятого чорта брат і товариш і самого люципера секретар! Який ти в чорта лицар? Чорт викидає, а твоє військо пожирає. Не будеш ти годен синів християнських під собою мати; твого війська ми не боїмось, землею і водою будем битися з тобою. Вавілонський ти кухар, македонський колесник, єрусалимський броварник, олександрійський козолуп, Великого і Малого Єгипту свинар, арм'янська свиня, татарський сагайдак1), кам'янецький кат2), подільський злодіюка3), самого гаспида внук і всього світу і підсвіту блазень, а нашого бога дурень, свиняча морда... різницька собака, нехрещений лоб, хай би взяв тебе чорт! Отак тобі козаки відказали, плюгавче! Невгоден єси мати вірних християн! Числа не знаєм, бо календаря не маєм, місяць у небі, год у книзі, а день такий у нас, як і в вас, поцілуй же за це ось куди нас!..

---

1) Сагайдак — козел.
2) Натяк на зруйнування Мухамедом Кам'янця-Подільського.
3) Натяк на турецькі розбійні набіги на Поділля.

З КАРТОТЕКИ БИТИХ

Мал. О. КОЗЮРЕНКА

Перся з петлюрівським тризубом,

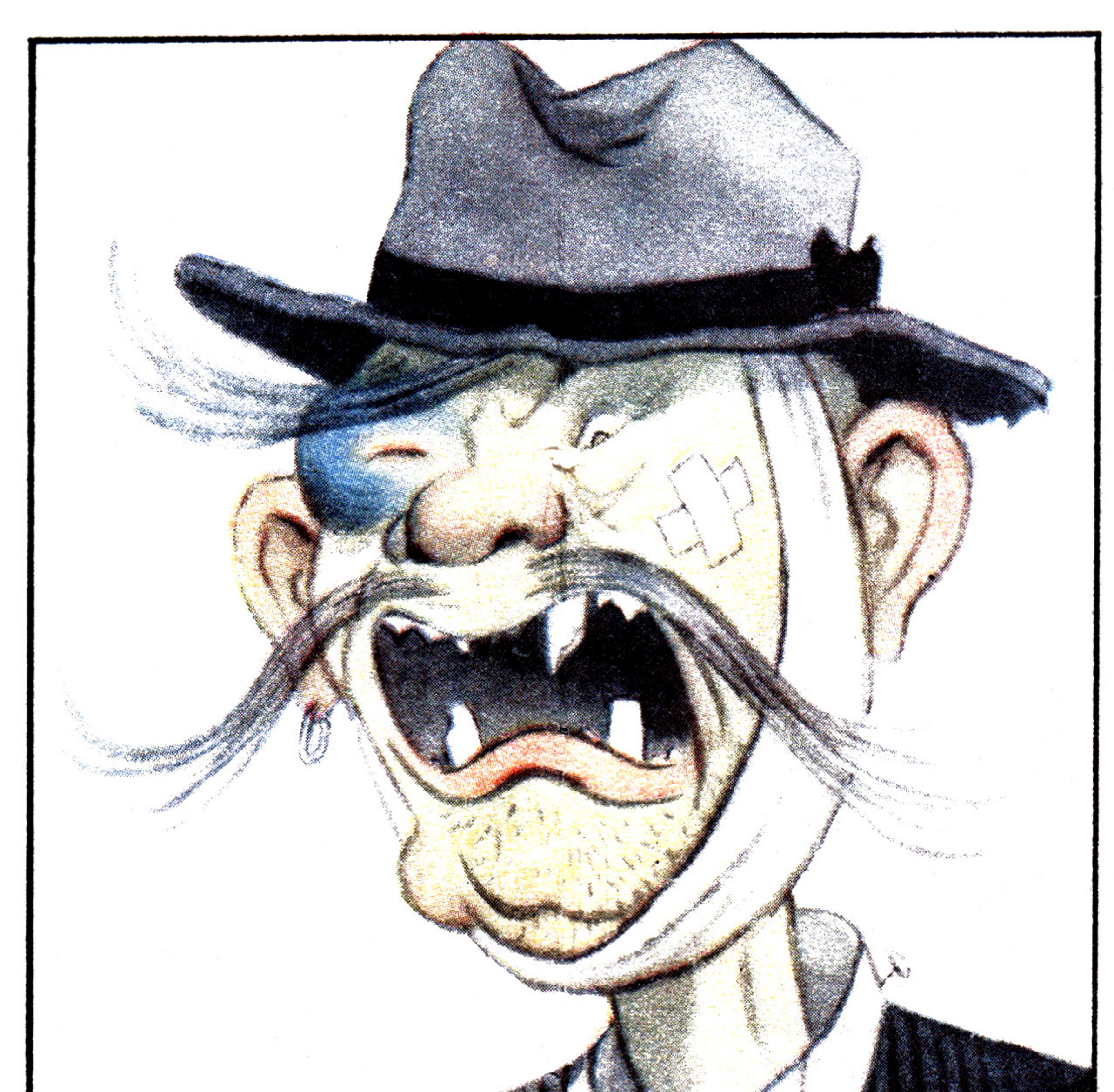

а остався тризубим...

ЛИСТ БОГУНЦІВ ДО ПЕТЛЮРИ

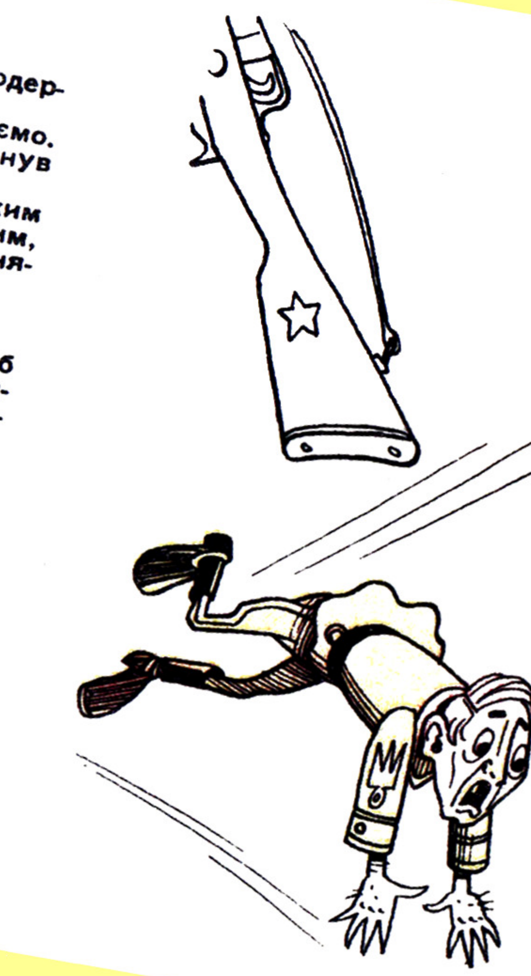

Ми, таращанці, богунці та інші українці, козаки, червоноармійці, одержали твою нахабну відозву.

Як у давнину запорожці турецькому султанові, так і ми тобі відповідаємо.

Був у нас гетьман Скоропадський, сидів на німецьких багнетах, загинув проклятий.

Новий пан гетьман об'явився — Петлюра. Продав бідних селян польським панам, уклав з панами-поміщиками мир. Продав Україну французьким, румунським, грецьким щукам, пішов з ними проти нас — трудящих бідняків України. Продав матір-батьківщину, продав бідний народ.

Скажи, Іудо, за скільки грошей продав ти Україну?

Скажи, зраднику! Тільки знай, не панувати панам більш на Україні!

Ми, сини її, бідні трудівники, головою накладемо, а її оборонимо, щоб розцвіла на її вільній землі пшениця, на волі вижата була вільним селянством на свою користь, а не жадібним грабіжником, кровопивцем, куркулем, поміщиком.

Так! Ми — брати російським робітникам і селянству, як і брати всім, хто бореться за визволення трудящих.

Твої ж брати — польські шляхтичі, українські шкуродери-куркулі, царські генерали, французькі буржуї.

І сам ти брехливий і розпусний, як польські шляхтичі,— мовляв, усіх переб'ємо.

Не кажи гоп, поки не перескочиш! Калюжа для тебе готова, новий пане гетьмане з буржуйської, французької та польської ласки.

Не доносити тобі штанів до цього літа. Ми тобі добре боки нам'яли під Коростенем, Бердичевом та Проскуровом. Вже союзники твої залишили Одесу...

Визволена Угорщина простягає до нас братерські руки, і руки пограбованих панами селян Польщі, Галичини тягнуться до твого горла, Іудо!

Геть від нас, проклятий, подавись, собако!

Іменем селян, козаків-українців, командири червоних козаків, отамани:

ЩОРС, БОЖЕНКО та ін.

ЧАСТУШКИ

Утікали генерали,
Скільки було духу,
Бо товариш Ворошилов
Вдарив їх по вуху.

Ой, у пана, ой, у пана
Аж горить щока рум'яна,
Болять ребра, ломить спину —
Пам'ятатиме Вкраїну!

ПРО СКОРОПАДСЬКОГО

Німці гетьмана зловили,
На трон його посадили:
«Сідай, сідай, Скоропадський,
Будеш українським батьком».
Дурнуватий Скоропадський
Сів на троні, мов той пень,
Та й просидів цілий день,
Сидить день, сидить два,
А розуму все чортма!

ЩОБ НА СВІТІ НЕ ЧАДІВ

Хотів Гітлер поласувать
Українським салом,
Ми заллєм йому горлянку
Топленим металом.

На горі стоїть «катюша»,
Під горою автомат,
Не достануться фашистам
Ні Москва, ні Ленінград.

Геббельс сам себе хвалив,
Що Москву до тла спалив,
Він палив її раз двісті,
А вона стоїть на місці.

Гітлер Геббельса спитав:
«Де тепер наш східний вал?»
Промовля Геббельс сльозами:
«Вал той котиться за нами».

Гітлер булки захотів
З нашої пшениці,
Замість булки ми дали
Фюреру по пиці.

Думав Гітлер панувати
На землі радянській,
Та прийшлося утікати
Собаці поганській.

Хотів Гітлер вузьколобий
Весь світ звоювати,
Та довелось у Росії
Зуби поламати.

Кряче ворон на осиці,
Виє пес на мості:
Де не глянеш на Вкраїні —
Скрізь фашистські кості.

Їхав Гітлер в дальню путь
Та й наткнувся на капут —
Ні прикмети, ні слідів,
Щоб на світі не чадів.

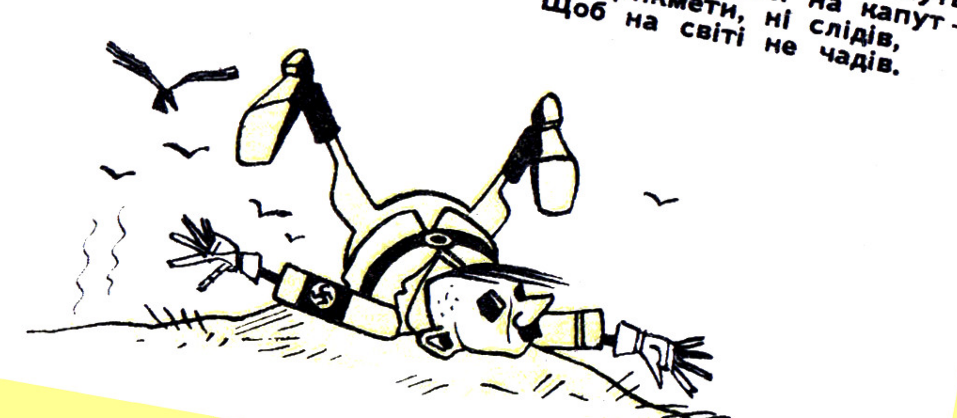

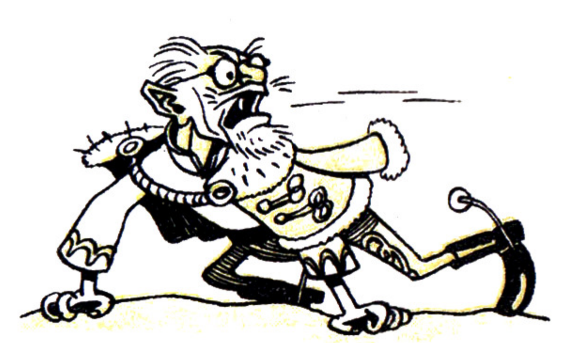

ЗАКУВАЛА ЗОЗУЛИНА

Закувала зозулина,
Сіла на лелію.
Піду ніби на роботу
Та втечу в Росію.

Втечу собі до Росії,
На широке поле,
Та полишу мадьярщину —
Най Гортія*) коле.

На високій полонині
Зеленіє паша;
Та я піду у Росію,
Бо Росія наша.

Коломийки, записані
на Закарпатті.

---

*) Гортій — Хорті — регент Угорщини, фашист, спільник Гітлера.

ПАНСЬКА ДОСАДА

Винниченко став при владі,
Хто він? Ви не чули?
Таке ж саме сміття,
Як Симон Петлюра.

Мчить Пілсудський — пил і дим,
Дзвін кругом од маршу,
Лобом гепнеться дурним
Об комуну маршал*).

Сидять пани в Німеччині
Та й чогось похмурились:
Їм досадно, що в Петлюри
Діла розпетлюрились.

---

*)Частушка В. В. Маяковського широко побутувала на Україні в перекладі С. Тудора.

САМУРАЇ НАС ЛЯКАЛИ

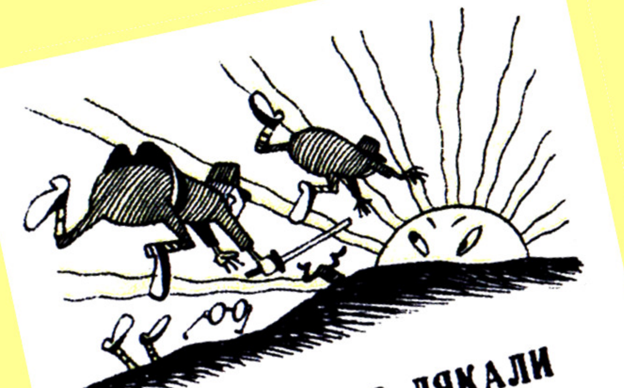

Раннім ранком в серпні
В тридцять восьмому году
Розбивали самураїв
На Хасані на ходу.

Самураї нас лякали
Нотами і газами,
А втікали — все кидали,
П'яти салом мазали.

ІСТОРИЧНІ ПРИКАЗКИ Й ПРИСЛІВ'Я

Висипався Хміль із міха та показав шляхті лиха.

Пропали пани гетьмани, а порох кобила з'їла *).

На готовий шмат і Пілсудський сват.

Як сюди йшли пани, то понадівали жупани, а як тікали пани, то погубили й штани.

Атакували панів червоні — нема панів, самі коні.

Дурний, як Скоропадський.

Петлюра в ліс, а Денікіна взяв біс.

---

*) Так говорили про Корсунську битву, де були полонені обидва гетьмани королівського війська.

ДІВЧИНА З ДАЛЕКОГО СЕЛА

perec-ua.
perec-ua.

Дівчина з далекого села
Від своїх супутників одбилась,
У столиці рідній заблудилась, —
Перший раз у Києві була.

Молодий привітний чоловік,
Що зустрівся випадково з нею,
Розповів їй, де наш «Більшовик»,
Де Хрещатик, де які музеї.

І бриніла в голосі любов
До столиці. Видно, що киянин!

Він півміста з нею обійшов,
Показав їй парки і майдани.

Лиш надвечір друзі розійшлись.
А вернулась дівчина додому,
Із Москви прийшов нежданo лист:

«Я — москвич,—писав її знайомий, —
А за Київ воював колись».

А. РИВЛІН.

ЛИСТ ЗАОКЕАНСЬКИМ ПАНАМ-БРЕХУНАМ

Мал. БЕ-ША

Перечниця

СТОЛИЧНІ ГОСТІ

ДІТИ, які відпочивали у піонерському таборі при Остерській (на Чернігівщині) базі «Укртютюнсировина», ніколи не бачили в себе столичного начальства. А тепер — побачать.

Цього літа, як стало відомо, до табору приїде майже весь керівний склад республіканського тресту «Укртютюнсировина». Про це сповістив сам керуючий трестом т. Линовський.

Зважаючи на те, що піонерський табір не зможе одночасно вмістити 360 дітей і кільканадцять гостей, керуючий трестом розпорядився: дітей до табору не підпускати, а будівлі табору передати на все літо працівникам тресту під дачі.

Виходьте, діти, зустрічати дорогих гостей. Тільки ж чемненько їх зустрічайте,— так, як народна мудрість вчить: попросіть на дорозі, щоб не були й на порозі!

ПРО СЛОНА ТА РИБУ

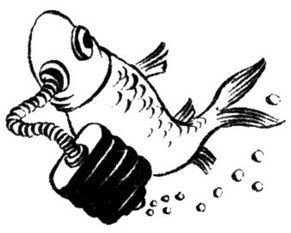

У ВИКОНКОМІ Батуринської райради депутатів трудящих головує т. Гальченко Григорій Семенович. Під його керівництвом у районі такого нароблено, що ой-ой-ой!

Шумів-гудів у Батурині старий Кочубеївський парк. Тепер він не шумить, а тільки шепоче, бо з дозволу Гальченка його вирубали наполовину.

Давно вже почали будувати в тому парку ставок та стадіон. Робили так, що аж рукави заболіли, а потім роботу зовсім припинили. У ставку і на стадіоні виросли такі будяки та чортополох, що слон сховається.

На початку 1950 року Чернігівський облвиконком видав постанову № 325, якою зобов'язав т. Гальченка побудувати в районі спеціальні ями для мочіння конопель та льону. Прочитав Гальченко цю постанову і поклав її в надійну шухляду.

Коноплі мочать у річці Сеймі, у затоках цієї річки та в озерах. І якби риба голос мала, то вона б про порятунок заволала, а так мовчки гине. І велика, і маленька. Центнерами!

Можливо, т. Гальченко здумає виступити перед виборцями із звітом про свою роботу. Будемо раді, якщо він використає для своєї доповіді оці нотатки. Може, після того в районі буде більше порядку.

КРЕМЕНЕЦЬКИЙ ДИСЕРТАНТ

ВЕТЛІКАР Бережецької МТС, Кременецького району на Тернопільщині, Іван Іванович Ковальов винайшов новий універсальний спосіб лікувати худобу. З приводу свого винаходу І. І. Ковальов галасу не здіймав, наукових праць не писав, а відразу почав застосовувати його на практиці.

За своєрідну дисертацію, що викладає суть справи, може правити хіба що такий «науковий» документ, підписаний Ковальовим:

«Правлінню колгоспу ім. Сталіна. Пропоную вам виділити 3 (три) кг масла і 3 (три) кг меду на виготовлення мазі, потрібної для лікування биків-плідників та інших хворих тварин».

Успішно завершивши перший дослід, дисертант повторив його в трохи ширших масштабах у колгоспі ім. Дзержинського. Тут він «вимазав» 4 кг масла і стільки ж меду.

Науковою діяльністю Ковальова зацікавилися в районі. Але на захист винахідника став заступник голови райвиконкому В. І. Вілівчук:

— І чого ви до людини присікалися? Адже горілку він за власний рахунок купує? Невже вам шкода для блага науки закусочної мазі?

НА ЦІЛИННІ ЗЕМЛІ

Мал. Н. КАРПОВСЬКОГО

— Щасливої дороги, синку! Тепер тебе Батьківщина кличе на передову... в глибокий тил!

Дев МІХЕЛСОН

НЕВИННІ ІГРАШКИ ПАНА МЕССЕРА

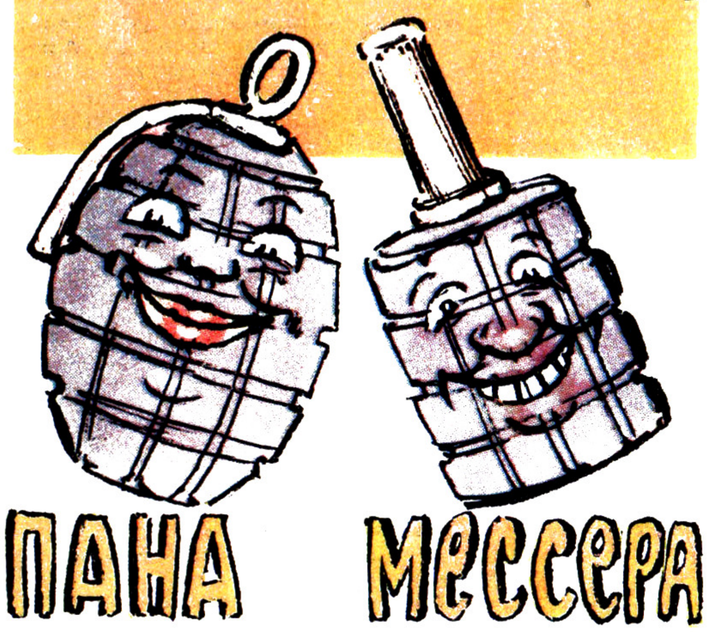

Ці нотатки вдалося виявити в обгорілому щоденнику полковника Дабба з Джі Ес 9 (розвідувальний відділ британського військового міністерства). Щоденник було знайдено після вибуху, що стався минулого тижня у приміщенні британського військового міністерства Уайтхоллі.

«Я ніяк не міг стриматися від посмішки, коли мені нещодавно довелося читати в біографії Ернста Хейнкеля про те, з яким успіхом він водив за ніс союзницьку комісію по роззброєнню після першої світової війни. Сьогодні це йому не так легко вдається!

Пан Хейнкель, який під час другої світової війни спеціалізувався на скиданні різноманітних вантажів на Ковентрі, Лондон і радянські міста, нині конструює мото-велосипеди. Як відомо, у виробництві іграшок Німеччина має світову славу. Оскільки за дорученням військового міністерства мені так чи інакше треба було побувати в Західній Німеччині, я вирішив скористатися з нагоди і придбати для дітей які-небудь іграшки.

Їдучи в Баварію, я відвідав великий завод іграшок, що належав фірмі Мессершмітт. Тут ще кілька років тому випускалися відомі літаки, а нині виробляються «ваньки-встаньки».

Мені трапилась нагода розмовляти з паном Мессером особисто. Це ввічливий, рослий мужчина з моноклем, обличчя якого вкрите довгими рубцями.

Компаньйон пана Мессера, пан Шмітт, це гладка, добродушна людина, напрочуд схожа на фельдмаршала Герінга. Мені сказали, що він його близький родич.

Я детальніше оглянув «ваньку-встаньку». Він був схожий на ручну гранату яйцевидної форми. На ньому було намальовано обличчя. Пан Шмітт пояснив мені, що ці фігури можуть вимовляти слово «мама». Саме тому у них на голові є спіраль з кільцем. Проте, він попередив мене, щоб я поки що за кільце не смикав, бо іграшки мають ще деякі технічні недоробки.

Мою увагу привернув огороджений майданчик. Звідти долинало гудіння моторів і якісь звуки, що нагадували завивання швидкісних винищувачів. Мені охоче пояснили, що це провадяться секретні випробування нової оригінальної ляльки.

Пана Мессера нещодавно звільнили з в'язниці, де він був довічно ув'язнений за військові злочини. Проте він мені розповів, що завжди був проти Гітлера, хоч у німецькій армії і дослужився до генерала.

Потім я відвідав іграшковий завод «Штульк», де познайомився з паном Круппом. Ці величезні заводи випускають тепер повітряні кульки, іграшкових звірів і олов'яних солдатиків.

Коли я проходив через величезний зал, де складали дитячі іграшкові трактори, повз мене проїхав потужний танк, на якому ще не висохла фарба. Він в усі боки повертав свою гармату.

Мал. К. АГНІТА

СПРАВЖНЄ ЛИЦЕ АДЕНАУЕРА
(переверніть малюнок)

— Це стара «Пантера»,— посміхнувся пан Крупп,— ми використовуємо тепер такі танки для транспортування іграшок. Гармата вже ні до чого.

За вікном заводу я помітив сотні добре озброєних солдатів. Вони марширували по подвір'ю.

— Наші художники, — посміхнувся пан Крупп,— повинні мати живі моделі, щоб конструювати справжні, першокласні іграшки... Певен, що ви згодні з моєю думкою.

Я дістав з полиці одного такого олов'яного панцергренадера (танкіста тобто) і завів його. Він підняв праву руку, на якій була пов'язка з свастикою, й вигукнув: «Гот, штрафе Енгланд!». У перекладі, з німецької це означає: «Боже, покарай Англію!»

Їдучи далі, я помітив напис: «Увага — Фау 98 — не заходити». Оскільки в моїй пам'яті були ще свіжі події, зв'язані з Фау-1 та Фау-2, я спитав у пана Круппа, що там виробляють.

— О,— відповів він з широкою посмішкою,— незабаром ми випустимо на ринок нову оригінальну ракетну іграшку, яка, напевно, здивує всіх. Так, так, здивує!..

Потім машина відвезла мене на величезні заводи І. Г. Фарбеніндустрі, які випускають різні ліки й ласощі. Багато робітників тут працювало у протигазах.

Пан Фарбен пояснив мені, що вони лише побіжно досліджують газ, який знищує шашіль. Людині цей газ зовсім не шкодить.

Я лишився цілком задоволений з наслідків своєї подорожі. Під час неї я мав цілковиту змогу особисто переконатися в миролюбному характері відбудованої західнонімецької промисловості. Так я й доповів військовому міністерству.

Для своїх дітей я придбав кілька цікавих іграшок. Тепер, повернувшись до Англії, мені дуже хочеться, нарешті, пересвідчитися, чи ці фігурки насправді вимовляють слово «мама». Мені казали, що слід тільки смикнути кільце...».

На цьому нотатки обриваються.

Переклад з англійської.

Пошта Перця

ДОРОГИЙ ПЕРЧЕ!

На наше запрошення Станіславська обласна гідромеліоративна контора взялася ще в 1953 році спорудити ставки в колгоспі ім. Леніна. Одержала контора гроші, підписала зобов'язання здати водоймища наприкінці того ж року і...

І багато води з тієї пори вже в різних місцях утекло, а у нас в колгоспі ще й тепер, у 1954 році, тих водоймищ не видно. Не видно і 82 тисяч карбованців колгоспних грошей, переказаних на рахунок контори,— вони як у воду впали.

Щоб колгоспники не дуже турбувалися про свої гроші, керуючий гідромеліоконторою т. Касимов пише їм щомісяця дуже ніжні, дуже багатообіцяльні листи. Діла хоч і не йдуть, а контора все пише та пише...

А. ГРИЦАЄНКО,
голова колгоспу.
Заболотівський район,
Станіславської області.

ДРУЖЕ ПЕРЧЕ!

В одній дитячій пісеньці розповідається:

Танцювали миші
у бабиній хижі...

Танцями, як свідчить пісенька, миші займалися не безкорисливо, бо:

Стало бабі за танець —
з'їли миші буханець.

Нащадки танцюристих мишей нині влаштувалися на постійне проживання в коморі нашого Полянського колгоспу. Крім буханців, крупів, сала та інших ласощів, голова колгоспу Кропотницький поклав туди ще й апаратуру колгоспного радіовузла. От коли миші затанцювали! Після танців накинулися на їстівні деталі радіоприймача та посилювача...

Ще з 1952 року ласують миші радіоапаратурою і не журяться, бо її ще на довго вистачить.

Пісенька закінчується грізною пересторогою:

Ой, шануйтесь, миші, в хижі
та сидіте тихо,
бо бабуся кота впустить,
то буде вам лихо!

Допоможи, друже Перче, нашому голові колгоспу знайти кота на цих мишей.

Л. ДАВИДЕНКО.
Поморянський район,
Львівської області.

ТОВАРИШУ ПЕРЧЕ!

Років вісім тому на станцію Шевченко привезли металоконструкції для вугільної естакади. Звалили їх на вугільному складі та й забули про них...

Через кілька років керівники п'ятого відділення Одеської залізниці, оглядаючи своє господарство, спіткнулися об конструкції. А спіткнувшись, почали думати, що з ними робити. Вирішили взяти їх на баланс. Взяли. І вартість визначили — 134 тисячі карбованців.

Минув рік. Знову спіткнулися керівники відділення об конструкції. А спіткнувшись, запитали управління залізниці, що з ними робити,— мертвим, мовляв, тягарем повисли вони на балансі.

— Ну, коли вже вони повисли, то нехай висять, — відповіли з управління залізниці.

Не раз і не два після того заходила мова про конструкції, але закінчувалася вона відомою вже фразою:

— Повисли, то нехай собі висять...

Цікаво, що повісить на баланс управління Одесько-Кишинівської залізниці після того, як іржа доїсть конструкції?

Ф. СМІЛЯНЕЦЬ.
Станція Шевченко.

Мал. М. ЩЕГЛОВА (Сімферополь)

— Іван Хомич, поглянь-но лиш:
Чи в номері не ти сидиш?

●

Мал. Л. ТОКМАКОВА

— Ой, гляди, нагорить нам од комсорга.
— А ти не бійся, він і сам кроку не ступить без вказівок зверху.

Пошта Перця

ШАНОВНИЙ ПЕРЧЕ!

Між нашим колгоспом ім. «Правды» і Артемівським цегельно-черепичним заводом давно уже ведуться приблизно такі переговори:

— Ми у вас у 1951 році були? — питають колгоспники.

— Були,— відповідають керівники заводу.

— 16.517 карбованців на черепицю вам дали?

— Дали.

— А черепицю ви нам дали?

— Не дали.

— Гроші повернули?

— Не повернули.

— Де ж вони?

— Хто?

— Гроші!

— Які гроші?

І так уже три роки. Переговори ведуться, а колгосп ні грошей, ні черепиці не має.

Керівники заводу, очевидно, міркують так: що з воза впало, те пропало.

Доведи їм, Перче, що вони помиляються.

Голова колгоспу ЛОБОДА.
Член правління ТЮТЮННИК.
Краснолиманський район,
Сталінської області.

ДОРОГИЙ ПЕРЧЕ!

Недавно на станцію Лубни з Ворохтянського (на Станіславщині) ліспромгоспу прибуло два вагони кругляку для колгоспного будівництва. Подивився б ти, Перче, що це за кругляк! Колоди потрощені, поколені, гнилі, трухляві. Деякі з них уже й на паливо не годяться. Одне слово, такий з цього кругляку будівельний матеріал, як із сірника сволок.

Колись запевняли, що без бука не йде наука. Ми певні, що ти, і не вдаючись до такого грізного навчального приладдя, зумієш розтлумачити керівникам Ворохтянського ліспромгоспу, як по-справжньому треба допомагати колгоспному будівництву.

С. МІКЕЄВ.

ЛЮБИЙ ПЕРЧЕ!

Веселились будівельники так званої «УСВР-8» станції Шевченко, коли будували та здавали у серпні 1953 року житловий двоповерховий будинок на станції Христинівка, Одесько-Кишинівської залізниці.

А прослозились ми — жильці цього восьмиквартирного холодильника. Він бо — як решето — весь у дірках, вітер гуляє по будинку, штукатурка обвисає, груби покололись і відійшли від стін, колосники повипадали, на горище й не потикайся, бо стеля обвалиться... Коли б виконроб Бондаренко знав, як міцно й часто ми згадуємо його, він би гикав двадцять чотири години на добу і вже більше не будував би таких страхіть.

Л. ЧУПРИНА.

ПЕРЕЦЬ ДОПОМІГ

★ У замітці «Базалійські месники» («Перець» № 2) розповідалося про те, що начальник Базалійської райконтори зв'язку т. Сторожук і організатор відділення «Союздруку» т. Гула вирішили помститися редакції районної газети за критику й безвідповідально поставились до розповсюдження місцевої газети. Райвиконком на своєму засіданні обговорив замітку «Базалійські месники» й оголосив догану тт. Сторожуку й Гулі.

★ У листі, надрукованому в № 2 журналу, читач Перця Н. Єгоренко писав про зловживання завідуючого майстернею Калинівської МТС (Чернівецька область) Кабацюри. Після виступу Перця Кабацюру з посади зав. майстерні знято й справу про зловживання передано прокуратурі.

Редактор Ф. МАКІВЧУК. РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ: Остап ВИШНЯ, О. КОЗЮРЕНКО, О. МИХАЛЕВИЧ, С. ОЛІЙНИК.

Видавництво ЦК КПУ «Радянська Україна». Адреса редакції: **Київ, Коцюбинського, 7.** Тел. 4-73-94, 5-30-31. Передплатна ціна 2 крб. на місяць.

Журнал «Перець» № 9 (284) (на украинском языке). Підписано до друку 29. IV. 1954 р. Папір 70×108¹/₈=0,75 пап. арк., 2,05 друк. арк.

БФ 02225. Друкарня видавництва ЦК КПУ «Радянська Україна». Київ, Прозорівська, 59. Зам. 1404. Тираж 125.000 прим.

Відсканував і опрацював
Олег Леськів
http://perec-ua. livejornal.com

Мал. В. ГЛИВЕНКА

САМостійники